

Aanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Preventie

In 2017 hebben we te maken met een grotere instroom van statushouders, Wajongers, jongeren die stoppen met school en aanvragers voor aanvullende uitkeringen door het vervallen van de partnertoeslag op de studiefinancieringen. Toch is de preventiequote (het verschil tussen het aantal ingediende aanvragen en toegekende uitkeringen) omhoog gegaan. De verwachting is dat de preventiequote in 2017 nog wel iets gaat oplopen. Vanwege de grotere instroom van bovenstaande groepen zal dit echter niet spectaculair hoger zijn, ondanks de stevige inzet op controle aan de poort.

2. Instroom

Omdat we werken vanuit het principe "Werk boven uitkering", leidt niet iedere intake tot een uitkering. In lijn met de Participatiewet begeleiden wij echter ook inwoners die geen uitkering ontvangen, maar wel begeleid willen worden naar werk en/ of participatie.

Bij de intake wordt op basis van een onafhankelijk diagnose-instrument vastgesteld wat de vervolgstappen zijn naar werk of (als werk op dit moment geen optie is) participatie.

Door de aantrekkende economie zien we dat mensen sneller weer een plek op de arbeidsmarkt vinden. Inwoners waarvoor werk op dit moment geen mogelijkheid is, blijven echter wel instromen. Daardoor wordt deze groep (doelgroep 0-40%) in verhouding groter.

Kort samengevat zijn oorzaken van meer instroom:

- a. verkorting van de ww-duur*
- b. parttime en deeltijdwerk, hetgeen leidt tot een aanvullende uitkering*
- c. doorstroom vanuit ww, omdat het herstel van de economie in Friesland op zich laat wachten¹*
- d. instroom nieuwe groepen (jonggehandicapten, voormalig sw'ers)*
- e. er komen meer mensen met een verblijfstatus.*

3. Uitstroom hoger dan 2016

Om de uitstroom te realiseren worden trajecten ingezet vanuit Pastiel, passende begeleiding ingekocht bij derden en worden eigen coachingsmogelijkheden ingezet.

Per saldo stijgt het aantal uitkeringsgerechtigden. Eerder werd vermeld wat oorzaken van meer instroom zijn. Ook kan gekeken worden naar redenen van minder uitstroom:

- 1. verhoging pensioenleeftijd (uitstroom ouderen vertraagt)*
- 2. verhoging gemiddelde leeftijd van uitkeringsgerechtigden (oudere stroomt minder gemakkelijk uit)*
- 3. Andere werkzoekenden hebben veelal betere papieren dan bijstandgerechtigden, dus vinden het eerst werk.*

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort verder te reduceren

4. Algemene maatregelen

---

¹ Zie het rapport van het Fries Sociaal planbureau "Armoede in Friesland", september 2016.

4.1. Wet Taaleis

Met ingang van 1 januari 2016 is de Participatiewet uitgebreid met de Taaleis. Cliënten die een bijstandsuitkering ontvangen zijn hiermee verplicht om de Nederlandse taal voldoende te verstaan, te spreken, te lezen en te schrijven. Voldoende betekent op het niveau van groep 8 van de basisschool. Indien dit niet aantoonbaar kan worden gemaakt volgt een taaltoets en mogelijk een cursus in de Nederlandse taal. De verplichtingen rondom de Taaleis zijn onderdeel van de intake. Sinds 1 januari 2016 wordt alle nieuwe instroom beoordeeld op taalniveau. In één situatie is een verplichting tot taalverbetering opgelegd. Geen enkele nieuwe bijstandsaanvrager heeft een taaltoets af hoeven leggen.

4.2. Participatie in de Gebiedsteams

Vanaf 2015 heeft de Pilot Participatie Gebiedsteams plaatsgevonden waarbij is geëxperimenteerd met het toevoegen van een casemanager Participatie in het Gebiedsteam. Op basis van onder meer deze pilot is besloten om casemanagers Participatie toe te voegen aan alle gebiedsteams. Per 1 april 2016 is dit geëffectueerd, waarmee circa 25% van het aantal uren casemanagement Participatie van de Dienst zijn toegevoegd aan de Gebiedsteams. De casemanagers Participatie in de Gebiedsteams hebben een eigen caseload meegekregen van cliënten die niet (op korte termijn) richting werk kunnen worden begeleid

4.3. Nieuwkomers

Statushouders vormen een doelgroep die dit jaar zal groeien. In ons werkgebied is het de bedoeling om statushouders te huisvesten. Gelet op de grootte van deze groep en op basis van ervaringen met de huidige werkwijze, is in 2016 een nieuw aanbod uitgewerkt waarbij werk en inburgering meer dan nu gelijktijdig wordt opgepakt. Daarbij is het de bedoeling dat in de eerste periode een intensief taaltraject wordt opgestart en vervolgens een uitgebreide diagnose wordt gedaan in een werksetting. Daarna kan een individueel trajectvoorstel worden opgemaakt.

4.4. Stimuleren ondernemerschap

Cliënten worden geattendeerd op de mogelijkheid van het starten van een eigen onderneming met ondersteuning vanuit de Dienst en het Bureau Zelfstandigen Friesland (BZF).

4.5. Extern: Screening

Vanaf september 2016 wordt ingezet op externe screening van klanten. Dit om zeker te zijn van kansen en beperkingen van re-integratie cliënten zoals die bij de interne casemanagers bekend zijn. De externe screening kan een scherper beeld geven van kansen en beperkingen.

4.6. Extern: Werkpool

Er wordt een Friesland brede regionale werkpool opgezet. Hierbij worden uitkeringsgerechtigden in dienst genomen.

Het gaat om de grote middengroep die niet tot de meest kansrijke 15%, die bijvoorbeeld via uitzendbureaus aan het werk geholpen kan worden, en niet tot de groep die in aanmerking voor 'beschut werken' komt. In principe gaat het om zo'n 50% van het gemeentelijk bestand van bijstandsgerechtigden.

Werkpool neemt de bijstandsgerechtigde in loondienst. Werkpool betaalt het WML. Op basis van een loonwaardeonderzoek betalen wij loonkostensubsidie. De inlener betaalt de werkelijke loonwaarde aan werkpool.

Werkpool stelt zich dus garant voor de betaling van het WML. Voor een gehuwd/samenwonende zal dit betekenen dat er een arbeidsovereenkomst wordt aangegaan voor gemiddeld 40 uren per week en voor een alleenstaande gemiddeld 30 uren per week, afhankelijk van de uitkeringsnorm die men

ontvangt. Hierbij is de klant aan het werk, *maar blijft ook de prikkel om bij een andere organisatie te gaan werken (hoger loon).*

5. Externe en Specifieke maatregelen

5.1. Een trend die al langer gaande is, is dat onze doelgroep veranderd. Klanten die (al dan niet met ondersteuning) aan het werk kunnen, stromen sneller uit. Hierop hebben wij extra geïnvesteerd door binnen verschillende branches speeddates te organiseren tussen werkgevers en klanten. Deze face-to-face aanpak heeft goede resultaten opgeleverd, terwijl onze ervaring leert dat de klanten op basis van hun CV zouden worden afgewezen.

5.2. Door meer aanbodgericht te werken benaderen wij klanten op andere manieren dan voorheen. We versturen wervende kaarten per post, waarin klanten worden uitgenodigd om deel te nemen aan de projecten die wij op dat moment aanbieden. Wij merken dat we daarmee een klantgroep activeren vanuit intrinsieke motivatie. We hebben dit onder andere toegepast op de speeddates, empowerment trainingen en de voorlichting van Bureau Zelfstandigen Fryslân. Naast intrinsieke motivatie levert dit ook een daadwerkelijk resultaat op in de uitstroomcijfers.

5.3. Naast de speeddates zijn we eind 2016 gestart met het project Baanbrekend waarmee we extra hebben geïnvesteerd in het direct matchen van klanten op de arbeidsmarkt. Project Baanbrekend is een samenwerkingsverband met uitzendbureau Randstad. Een intercedent van Randstad is een aantal uren per week binnen de Dienst werkzaam en zet het werkgeversnetwerk van Randstad in om klanten te laten uitstromen naar de arbeidsmarkt. De deelnemers aan het project Baanbrekend zijn voornamelijk klanten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt. De directe en zakelijke benadering vanuit Randstad richting deze klanten, zorgt voor dynamiek. Enerzijds door uitstroom, anderzijds door handhaving op de arbeidsverplichtingen.

5.4. Het aantal nieuwkomers groeit binnen ons bestand. Voor deze groep geldt dat een groot aantal niet binnen nu en een jaar aan het werk kunnen. Voor deze doelgroep is een nieuw aanbod ontwikkeld (start eind 2016) die er op gericht is dat naast de inburgering, direct wordt gestart met begeleiding naar werk en/ of participatie. Tijdens deze begeleiding wordt er expliciet aandacht besteed aan het aanleren van werknemersvaardigheden en de basale taalvaardigheden die een werknemer dient te bezitten.

5.5. Eind 2016 hebben wij klanten gescreend die al langere tijd bij ons in het bestand staan, maar waar de afgelopen periode geen actie op in is gezet. Bij deze externe screening is gevraagd om niet alleen aan te geven waar de klant naar toe zou kunnen groeien, maar ook een advies hoe we dit kunnen realiseren. De uitvoering van deze acties lopen in 2017.

De aanwas van klanten die niet binnen nu en een jaar (ook niet met ondersteuning) aan het werk kunnen groeit echter o.a. als gevolg van de afschaffing van de Wsw en (gedeeltelijk) Wajong. Algemeen kan geconcludeerd worden dat de groep die langdurig aangewezen is op een bijstandsuitkering groeit.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Het beoogde effect is niet per (nieuwe) maatregel te kwantificeren. Zoals boven beschreven wordt met de maatregelen beoogd de instroom te verminderen en de uitstroom te vergroten.

D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Harlingen, verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 31-7-2018

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

De gemeenteraad van de gemeente Harlingen, stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Datum: 13-12-2017

Ondertekening

De voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. van der...' with a large flourish, is written over a light blue rectangular background.

Naam van de ondertekenaar:

De griffier,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'M.G. Brinksma', is written over a light blue rectangular background.

Naam van de ondertekenaar:

M.G. Brinksma - Brandenburg.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring college eerste verzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring college bij vervolgvraag kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2017 dient uiterlijk op 15 augustus 2018 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2018 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verplichting gaat verder dan het tijdelijk vangnet, waarbij het feitelijk uitvoeren van maatregelen niet vereist was. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2017 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevendenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een [factsheet maatregelen](#) uitgegeven o.b.v. de informatie uit de vangnetuitkering 2015.

Informatie per gemeente historie raadsbevestiging in 2017 tbv ondertekening Griffier

Gemeente	Aanvraag 2017, R'ciedatum en Raadsdatum
Leeuwarderadeel	Ja, Rc 29/11 en R13/12
Menameradiel	Ja, R 2/11
Het Bildt	Ja, R 7/12
Harlingen	Ja, Rc 29/11 en R13/12
Franekeradeel	Ja, R 7/12
Vlieland	Ja, R 27/11
Terschelling	Ja, R 19/12

